TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Doanh nghiệp lại đau đầu trước ‘vấn nạn’ hàng giả, hàng nhái

08:53 27/04/2026

Theo số liệu thống kê của các cơ quan chức năng trong quý I/2026 cho thấy, thực trạng hàng giả, hàng kém chất lượng không hề thuyên giảm, thậm chí có chiều hướng gia tăng với thủ đoạn vô cùng tinh vi, khó kiểm soát. Thực trạng này đang tiếp tục gây ra những thiệt hại vô cùng nghiêm trọng cho hệ thống doanh nghiệp, đe dọa trực tiếp đến quyền lợi của người tiêu dùng.

Hàng giả, hàng nhái vẫn chưa hết "nóng"

Theo số liệu thống kê của Cục quản lý và phát triển thị trường trong nước (Bộ Công Thương), chỉ trong 3 tháng đầu năm 2026, có hơn 10.000 vụ kiểm tra đã được thực hiện, qua đó lực lượng chức năng phát hiện, xử lý 9.270 vụ vi phạm, ghi nhận trên 10.800 hành vi vi phạm.

Bên cạnh đó, tại nhiều địa phương, thực trạng hàng giả, hàng nhái vẫn chưa hết "nóng". Đơn cử, tại Bắc Ninh, lực lượng Quản lý thị trường đã xử lý tới 360/375 vụ kiểm tra, tiêu hủy lượng hàng hóa vi phạm trị giá hơn 28 tỷ đồng chỉ trong quý I.

Tại TP. Hồ Chí Minh và các tỉnh lân cận, lực lượng chức năng phát hiện cơ sở sản xuất mỹ phẩm giả cao cấp, tự pha chế, gắn nhãn thương hiệu nổi tiếng rồi đưa ra thị trường. Nhiều đối tượng tổ chức mạng lưới phân phối khép kín, kết hợp bán hàng qua mạng xã hội, sàn thương mại điện tử và giao hàng toàn quốc.

Các đối tượng liên quan đường dây sản xuất, kinh doanh, buôn bán hàng giả là thực phẩm (Viên nám Glutathion 600) bị Công an tỉnh Thanh Hóa bắt giữ vào tháng 1/2026. Ảnh: BCA

Ngoài ra, tại các tuyến biên giới, cửa khẩu tiếp tục là điểm nóng. Cụ thể, trong quý I, lực lượng hải quan tại nhiều địa bàn đã phát hiện hàng loạt vụ việc, như: Các lô hàng nhập khẩu khai báo là hàng tiêu dùng nhưng thực chất là mỹ phẩm, thực phẩm chức năng, đồ điện tử không rõ nguồn gốc. Nhiều trường hợp giả mạo nhãn hiệu nổi tiếng, không có chứng từ hợp pháp. Thậm chí, doanh nghiệp còn sử dụng thủ đoạn khai sai mã hàng, chia nhỏ lô hàng, hợp thức hóa giấy tờ...

Tại một số cảng biển lớn khu vực phía Nam, lực lượng hải quan đã phát hiện các container chứa hàng nghìn sản phẩm giả nhãn hiệu, tổng giá trị ước tính lên tới hàng chục tỷ đồng. Điểm chung của các vụ việc là hàng hóa được vận chuyển theo chuỗi, có sự chuẩn bị kỹ lưỡng, điều này cho thấy dấu hiệu của đường dây buôn lậu có tổ chức, không còn là hoạt động tự phát.

Ngoài công tác kiểm tra thị trường, kiểm soát khu vực biên giới, lực lượng công an đã triệt phá nhiều vụ án lớn, phơi bày quy mô thực sự của hoạt động sản xuất hàng giả.

Điển hình như một đường dây sản xuất thực phẩm chức năng giả bị triệt phá với số lượng hàng chục nghìn sản phẩm. Tang vật thu giữ gồm máy móc đóng gói, tem nhãn và nguyên liệu không rõ nguồn gốc...

Các loại thuốc, thực phẩm chức năng giả liên quan đường dây sản xuất, kinh doanh, buôn bán hàng giả là thực phẩm (Viên nám Glutathion 600) bị cơ quan Công an thu giữ. Ảnh: BCA

Ông Dương Mạnh Hùng, Phó Chi cục trưởng Chi cục Quản lý thị trường Hà Nội cho biết, thời gian gần đây, để qua mắt lực lượng chức năng, các đối tượng sản xuất hàng giả thường dùng thủ đoạn che giấu nguồn gốc lô hàng vi phạm bằng cách cất giấu lẫn trong hàng hóa không vi phạm, đánh tráo, thẩm lậu đối với hàng hóa quá cảnh. Thậm chí, đối với mặt hàng dược phẩm, các đối tượng còn nhập thuốc thật, sau đó tách vỉ hoặc gói, thay thế một số viên bằng thuốc giả kém chất lượng.

Theo ông Dương Mạnh Hùng, một trong những nguyên nhân khiến hàng giả có "đất sống" là tâm lý sính hàng hiệu giá rẻ của người tiêu dùng. Thực tế, không ít trường hợp dù nghi ngờ vẫn mua, chỉ vì sản phẩm "giống hàng thật", mẫu mã bắt mắt, giá rẻ. Việc không kiểm tra nguồn gốc, không yêu cầu hóa đơn, ngại khiếu nại… cũng góp phần tiếp tay cho hàng giả tồn tại và lan rộng.

Bên cạnh đó, nhiều doanh nghiệp khi bị xâm phạm về nhãn hiệu lại có tâm lý e ngại khi hợp tác với lực lượng chức năng trong việc hỗ trợ xác nhận hàng thật, hàng giả. Điều này, khiến cơ quan chức năng thiếu có cơ sở chắc chắn, để xử lý về hàng giả mạo nhãn hiệu.

Doanh nghiệp thiệt hại nặng nề, quyền lợi người tiêu dùng bị xâm hại

Theo đại diện Tập đoàn Hòa Phát, tình trạng hàng giả, hàng nhái ống thép Hòa Phát trên thị trường diễn ra khá phổ biến. Thực trạng này đang làm ảnh hưởng tới uy tín thương hiệu của Hòa Phát, cũng như quyền lợi chính đáng của người tiêu dùng và chủ đầu tư các công trình.

Hầu hết sản phẩm giả, nhái nhãn hiệu ống thép Hòa Phát thường được các đơn vị nhỏ lẻ thực hiện bằng cách thu mua ống thép từ các xưởng gia công, không rõ nguồn gốc xuất xứ, sau đó dùng máy in để in chữ lên ống thép đó nhằm "đánh lừa" người tiêu dùng.

Không chỉ có vậy, có doanh nghiệp thương mại còn đặt tên để tạo cảm giác "có liên quan" đến Hòa Phát, nhằm tạo độ tin cậy cho người mua, đưa hàng vào các dự án. Nếu không để ý các dấu hiệu, khuyến cáo từ nhà sản xuất, người mua hàng sẽ nhầm lẫn đây là sản phẩm của Hòa Phát, vô hình chung tiếp tay cho các đối tượng làm ăn phi pháp.

Sản phẩm thép hộp giả mạo thương hiệu Hòa Phát bị lực lượng Quản lý thị trường phát hiện tại phường Vĩnh Phúc, tỉnh Phú Thọ. Ảnh: HPG

Tương tự, đại diện Công ty Yến sào Khánh Hòa - chi nhánh TP. Hồ Chí Minh cũng cho hay: Thời gian đầu, khi sản phẩm mới ra thị trường thì không có hàng giả, nhưng khi xây dựng được thương hiệu thì bắt đầu xuất hiện hàng nhái, hàng giả. Đơn vị đã phải chật vật, tốn kém rất nhiều cho chi phí kiện tụng bởi doanh nghiệp làm hàng nhái bị kiện nhãn này thì lấy nhãn khác nhái tiếp. Hiện, trên

thị trường có tới hơn 100 nhãn yến sào Khánh Hòa, có người bị lừa mua hàng nhái, hàng giả nhưng cũng có không ít trường hợp chủ động mua hàng nhái, hàng giả.

Ông Hoàng Thế Nhu, Phó Giám đốc Tổng công ty May 10 cho biết, sản phẩm thời trang của May 10 đã xuất khẩu tới nhiều nước trên thế giới, chiếm được lòng tin người tiêu dùng trong nước. Lợi dụng điều này, nhiều đối tượng đã sản xuất giả thương hiệu May 10 với các quảng cáo dễ gây nhầm lẫn như: "May 10 Hà Nội xả hàng xuất khẩu", "Tổng kho May 10 xả hàng"... Khi truy cập các website này, người tiêu dùng bị điều hướng sang các website bán hàng không chính thống, dễ dàng mua phải hàng giả mạo nhãn hiệu.

Thực trạng hàng giả, hàng nhái không chỉ xảy ra trong lĩnh vực vật liệu xây dựng, thực phẩm, thực phẩm chức năng..., mà ngay cả pháo hoa do Bộ Quốc phòng sản xuất cũng bị làm nhái, làm giả và buôn bán trái phép trên thị trường.

Trung tá Nguyễn Quang Hiếu, đại diện Phòng Kinh doanh Công ty TNHH Một thành viên Hóa chất 21 (Z121) - Bộ Quốc phòng cho hay, có tình trạng sản phẩm pháo hoa do Bộ Quốc phòng sản xuất bị làm nhái, làm giả và buôn bán trái phép trên thị trường.

Lực lượng Quản lý thị trường Hà Nội bắt giữ pháo hoa giả mạo nhãn hiệu của Bộ Quốc phòng. Ảnh: Chi cục Quản lý thị trường Hà Nội

Theo Trung tá Nguyễn Quang Hiếu, kể từ khi đưa pháo hoa phục vụ thị trường dân dụng, Z121 ghi nhận nhiều trường hợp hàng giả, hàng nhái, thậm chí hàng lậu được rao bán công khai, nhất là trên không gian mạng. Dù Bộ Quốc phòng đã tích cực phối hợp với Bộ Công an và các cơ quan chức năng để ngăn chặn, tình trạng này vẫn diễn ra phổ biến trong năm qua.

Ngoài thiệt hại tài sản và khó khăn trong kiểm soát an toàn cháy nổ, pháo hoa không rõ nguồn gốc còn có nguy cơ gây ảnh hưởng nghiêm trọng tới sức khỏe con người bởi không đảm bảo các tiêu chuẩn kỹ thuật và an toàn.

Cần sự phối hợp của doanh nghiệp, sự chung tay của toàn xã hội

Để ngăn chặn hàng giả, hàng nhái, nhái nhãn mác sản phẩm, ông Nguyễn Ngọc Tý, Giám đốc điều hành Công ty Thời trang Nón Sơn cho biết, bên cạnh việc đầu tư công nghệ hiện đại vào sản xuất công ty áp dụng phương thức bán hàng theo từng tỉnh - thành với mã vạch riêng từng địa phương, nếu sản phẩm bán tại địa phương mà không khớp mã vạch sẽ bị thu hồi. Những giải pháp này sẽ hỗ trợ doanh nghiệp phát hiện và phối hợp với lực lượng chức năng điều tra các vụ sản xuất làm giả một cách nhanh chóng...

Nhận định dưới góc độ pháp lý, luật sư Diệp Năng Bình, Trưởng Văn phòng Luật sư Tinh Thông Luật cho hay: Các đối tượng sản xuất, kinh doanh hàng giả thường lợi dụng việc doanh nghiệp chưa đăng ký bảo hộ thương hiệu để làm giả, nhái nhãn mác. Vì vậy, để bảo vệ quyền lợi chính đáng, doanh nghiệp cần chủ động đăng ký bảo hộ nhãn hiệu, kiểu dáng công nghiệp.

Luật sư Diệp Năng Bình nhấn mạnh, đây là cơ sở pháp lý quan trọng, để lực lượng chức năng tiến hành kiểm tra, xử lý các hành vi sản xuất, buôn bán hàng giả, hàng nhái.

Ông Nguyễn Đăng Sinh, Chủ tịch Hiệp hội Chống hàng giả và Bảo vệ thương hiệu Việt Nam. Ảnh: Nguyễn Kiên

Ông Nguyễn Đăng Sinh, Chủ tịch Hiệp hội Chống hàng giả và Bảo vệ thương hiệu Việt Nam cho biết: Công tác chống hàng giả không thể đạt hiệu quả cao, nếu không có sự tham gia, phối hợp của doanh nghiệp, sự chung tay của toàn xã hội.

Do vậy, doanh nghiệp cần tích cực tham gia cuộc chiến chống hàng giả, hàng nhái thông qua hoạt động hướng dẫn cho người tiêu dùng các thủ đoạn làm hàng giả. Đồng thời tăng cường quản lý, giám sát tiêu thụ hàng hoá, chủ động khiếu nại khi bị xâm phạm nhãn hiệu.

Tuấn Ngọc